

- 1937 de doğdu.
İlk, orta ve lise öğrenimini Balıkesir'de yaptı.
1955 de İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi Y. Resim Bölümü- ne girdi. Galeride Halil Dikmen'in, atölyede Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun öğrencisi olarak çalıştı.
1959 da mezun oldu.
1962 den bu yana Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Resim bölümünde asistan olarak çalışmaktadır.
1965 de İspanya Hükümetinin kültür bursundan yararlanarak gittiği İspanya'da sanat çalışmaları yaptı.
1955 de Balıkesir'de,
1957 de Balıkesir'de,
1959 da Ankara Milli Kütüphane Galerisinde,
1962 de İstanbul Şehir Galerisinde,
1963 de İstanbul Türk - Alman Kültür Merkezi Galerisinde,
1963 de Ankara Güzel Sanatlar Galerisinde,
1964 de Ankara Güzel Sanatlar Galerisinde,
1965 de Madrid'te Editora National Galerisinde, kişisel sergiler açtı.
1959 da İstanbul, İzmir, Ankara'da «Soyutçu 7 ler»,
1963 de İstanbul'da «Mavi Gurup»,
1966 da İstanbul, Ankara'da «5 Genç Ressam», sergilerine katıldı.
1961 den beri Devlet, Resim - Heykel Sergilerine,
1962 den beri Türkiye Çağdaş Ressamlar Cemiyeti sergilerine eser vermektedir.
1962 de XXXI. Uluslararası Venedik Bienalinde,
1963 de III. Paris Genç Sanatçılar Bienalinde resimleri sergilenmiştir.
1967 de Sao - Paola Bienaline eserleri seçildi.
1964 - 1965 de Brüksel, Paris, Berlin ve Viyana'da açılan «Çağdaş Türk Sanatı» sergisinde,
1965 - 1966 da çeşitli ülkelerde sergilenen «Çağdaş Türk Grafik Sanatı» sergilerinde eserleri yer aldı.
1966 da V. Tahran Bölgesel Bienaline katıldı. Biental jürisince kendisine Saray Kraliyet I. Ödülü verildi.
İstanbul Resim - Heykel Müzesinde, Bükreş Modern Sanatlar Müzesinde resimleri vardır. Yurt içinde ve dışarda resmi kurumlarda, özel koleksiyon sahiplerinde resimleri bulunmaktadır.
Sanat üstüne çeşitli konferanslar vermiş, makaleleri ve kitapları yayınlanmıştır.

devrim erbil'in düşündükleri

BEDRİ RAHMI EYÜBOĞLU

Genç kuşağın en önde gidenlerinden biri olan Devrim Erbil'in gelişmesini yakından izliyorum ve düşünüyorum. Sevgili hocamız Çallı İbrahim, Devrim'in yaşındayken Avrupa resmi nerelere varmıştı? Bizim kuşak aynı yaşta, hangi sulardaydı? Ortalama seksen yılın hikâyesi bu! Hocalarımız sekene vardılar. Biz altmışa dayandık. 25 - 35 arasındakiler günümüzün genç kuşağı. Benim ömrüm bu üç kuşağın tam ortasında geçti. Üçünün özelliklerini biliyor ve üçü hesabına seviyorum. Gençleri bizlerden ve hocalarımızdan ayıran özellik şu olsa gerek: onlar dünyada olup bitenleri günü gününe izliyorlar... Biz bazan elimizde olmayan sebeplerle (I. ve II. dünya savaşları) otobüsü kaçırmışız.

Devrim'in işlerini incelerken aklıma gelenlerden biri de şu: Resim sanatı bütün dünyada anlaşılan, konuşulan, bir dildir. Büyük çapta bir yazar elinden yabancı dillerden birine çevrilene kadar yabancı ne Yunus Emre'yi bilecek ne Karacaoğlanı! Günümüzün ressamı yüzyıllar boyunca böyle bir aracı beklemeyecek.

Resim dili müzik gibi dünya dili. Resim bir çırpıda, bir kattan, bir fırçada bütün sınırları aşacak.

Erbil'in gelişmesini yakından izleyenler onun yepyeni bir resim anlayışına gökten zembille inmediğini eskinin iyisini sağlamlını çok iyi incelediğini bilirler. Günümüzün iyi ressamları eskiyi çok iyi bildikleriyle övünmezler. Günümüzün yenisi, eski temellerin üstüne değil, onun yanbaşında yep yeni bir temel üstüne kuruluyor!.. Yeninin en büyük özelliği bu... Eskiye bileceksin ama yeniyi kurarken ondan medet ummayacak, yalnız kendine has bir temel kazacak, sıfırdan başlayacaksın işe!.. Sıfırdan, yani kendinden!..

Kendi kişiliğinin ilk tuğlasını sıfırın üstüne döneceksin. Matisse'in elişi kâğıtlarını keserek düzenlediği tablolar resim alanında Rembrandt'ın buluşlarına eklenen bir tuğla, bir adım değildir. Bambaşka bir kaynaktan hız almıştır Matisse. Sıfırdan başlamıştır temelini örmeğe. Yeninin, yeni resmin en belâlı ama en keyifli serüvenidir bu..

Yeni - eski tartışmalarında yeni resmin nerelerden çıkıp geldiğini bilmeyenler çalılımlı lâflar ederler :

— Bir şunun yüceliğine bakın, bir de şunun cılızlığına...

Bu çalılımlıklar yüzdeyüz yeni olanın körpe - cılız - beceriksiz oluşunun yeninin ta kendisine has özellikler olduğunu anlamışlardır.

Yalnız sanat alanında değil insan elinden çıkan ne varsa yüzde yüz yepyeni ise körpedir, cılızdır ama gelişecektir. Boy atacaktır. Bundan elli yıl önceki uçaklara, otomobillere bakın. Ve mümkünse ilk uçakla, ilk otomobille alay edin!

Erbil'in resimlerinde beni çeken bunlar. O günümüzün, dünyamızın ressamlarından biri. Resim sanatının nereden gelip nereye gittiğini biliyor. İnsan zekâsı bütün alanlarda her gün biraz daha ileriye gitmek için çabalıyor. Bütün kıvılcıklar hep ileriye, boyuna ileriye yöneliyor... Günümüzün resim sanatı yalnız gözle değil kafayla işleniyor; yüzdeyüz insan elinden çıkmışa - insan kokana - insanın yoktan varetme gücüne dayanıyor.

Bugün insan zekâsı fizikte, kimyada ne kadar ileri ise, ne sularla ise resim de orda. Yeryüzündeki bütün insanlar bir tek gövdedir. Bu gövdenin kolları ne kadar büyürse, bacakları da o kadar büyür. Gözleri ne kadar açılırsa, kulakları da o kadar gelişir. Kulakları üç yüz yıl arkada gözleri üç yüz yıl ileride bir toplum görülmüş müdür?

devrim'in sanatının düşündükleri

ERCUMENT KALMIK

Türk sanatçısı Avrupa anlamında yağlıboya resim kervanına Doğulu insanın ince duyuşu ile katıldı. Gerçekçi, Doğacı ve Impressionist akımlar için sanatçının kalbi ve fırça hünerleri yeterli bir sermaye sanılmaktaydı. Kübizm ve kübizmin doğduğu akımlar resim sanatında düşünceyi ön plâna yeniden çıkarmakta idi. Ama memleketimize yirmibeş, otuz sene gecikme ile gelen bu kavram henüz yerine oturmamışken, sanat eserinin doğuşunda kafa ile kalbin ortak çalışmasını bir düzene koyamadan ikinci dünya savaşının sonunda içten gelenlikle heyecan yaratıcı reaksiyoner akımlar sağlam kültür temellerine oturmayan bütün disiplinleri fırtına hızı ile yıkıp geçti. Bu sert esintiden sonra ayakta kalabilen, şuur disiplini ile sanat meselelerinin derinliğine inebilen gerçek ve yaratıcı sanatçı her yerde parmakla gösterilecek kadar azdır.

Devrim Erbil de bu mutlu azınlıktan biridir. Eserin doğuşunda kalble kafanın hissesini dozunda kullanan, kafası ile batılı, sezisi ile doğulu bir sanatçıdır. Ondaki şuur disiplini yaratıcılığını sınırlamaz, aksine olarak özel bir dünya görüşüne ulaştırır. Devrim Erbil sanatçı için çok genç denilecek bir yaşta olgunluğa erişmiş ve böylece kendini sanatın dış görünüşlerinin çekiciliğine kaptırmadan eserinin öz yapısındaki sağlamlığı üzerinde durarak kendi sanat dilinin çekiciliğini yaratabilmiştir.

Sağlam bir sanat kültürünün bilinç süzgecinden geçmemiş hiçbir renk, hiçbir biçim, hiçbir fırça vuruşunu Devrim'in resimlerinde bulmak mümkün değildir. Bununla beraber eserlerinde duygu ve heyecan unsurları düşünce baskısı altında ezilmeden yaratma gücünün spontaneliği ve taptazeliği ile karşımıza çıkmaktadır.

Önce renk ve çizginin tutkusundadır. Çizgiyi yansıtan rengi, rengi belirleyen çizgiyi alır yeniden. Bu yenilik şimdiye değin yapılagelenlerin eşiti ya da tekrarı sayılır mı bir yerde? Söz değişik alınarak, bir soyutlamaya, yerinde bir deyişle de simgelemeye ulaşan bir stillemeye midir Devrim'de geriğe (tuvale) işlenen?

Bu tutku önce doğa'dan gelir. Doğa'nın verilerinde bir plastik öğeler alışımıdır yeniden ele alınan. Renk, bir minyatür çizisinde ussal düzeni yakalamayı dener her yenisinde. Ve de yeni bir öykü getirmeyi. Dıştan öyküsel görünen yanıtının duygusallığı, dıştan ele alan gözde ağaç, ağaç dalı ya da bir kenetin biçimlenmesidir. Ve aldattıcılık ya da öykülenme burada yakalar kişiyi. Aydınlik, çağırışımı güçlü - tek sarıların bir dö-nemidir dönenen içten dışa - dıştan yeniden içe öyküsüz örneğin.

Bağıntılarda, kuruluşun kendine özgü öz görünüşü, kapanmanın yenilenmesi, tutkunun içeriği (muhteva) biraz ussal, önü tutar çokluk. Bu yer yer donuk ışıklı anlatı, ışığın kendisi olan deyiş, Devrim Erbil'de bir özellik olarak görülmeli, belki de üzerine daha da eğilmesi gerekli bir plastik kuşku olarak sayılmalıdır.

... Sonra Erbil, çözüm - konuluş - sunuş arasında den çokluk çizgiye eğilen tutkular zincirinde yeniyi ya, plastiğin doğasına, doğasının plastiğine ulaştırır. Ürkek değildir. Onda de konuluş bilinçli bir mey ve düzenin somut ayırımı o... İnanır, kuşku

1967
9

DEVİRİM ERBİL RESİM SERGİSİ 1967

M.S. Güzel Sanatlar Üniversitesi
Merkez Kütüphanesi

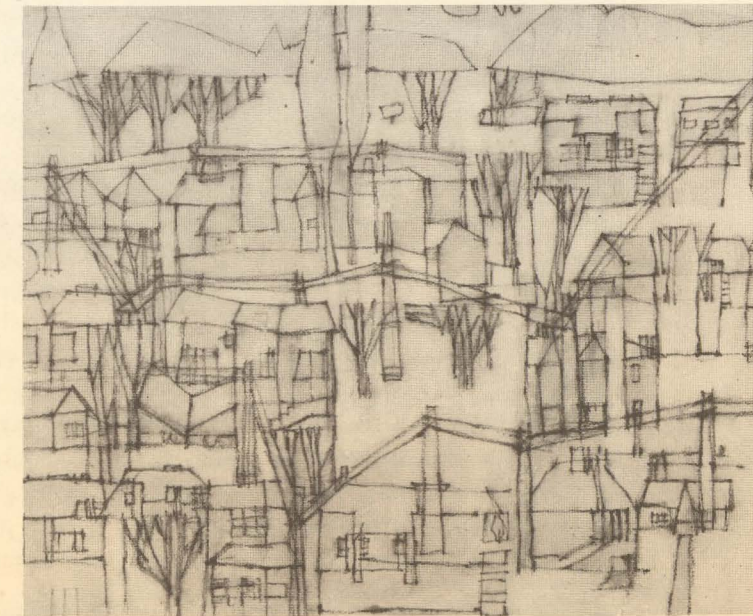
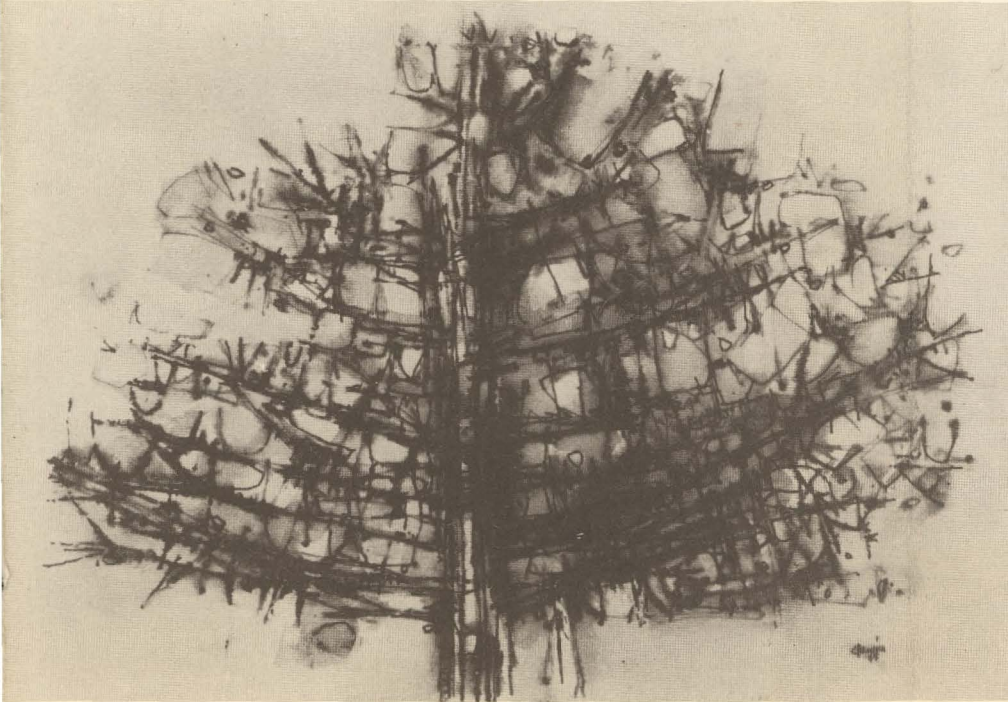
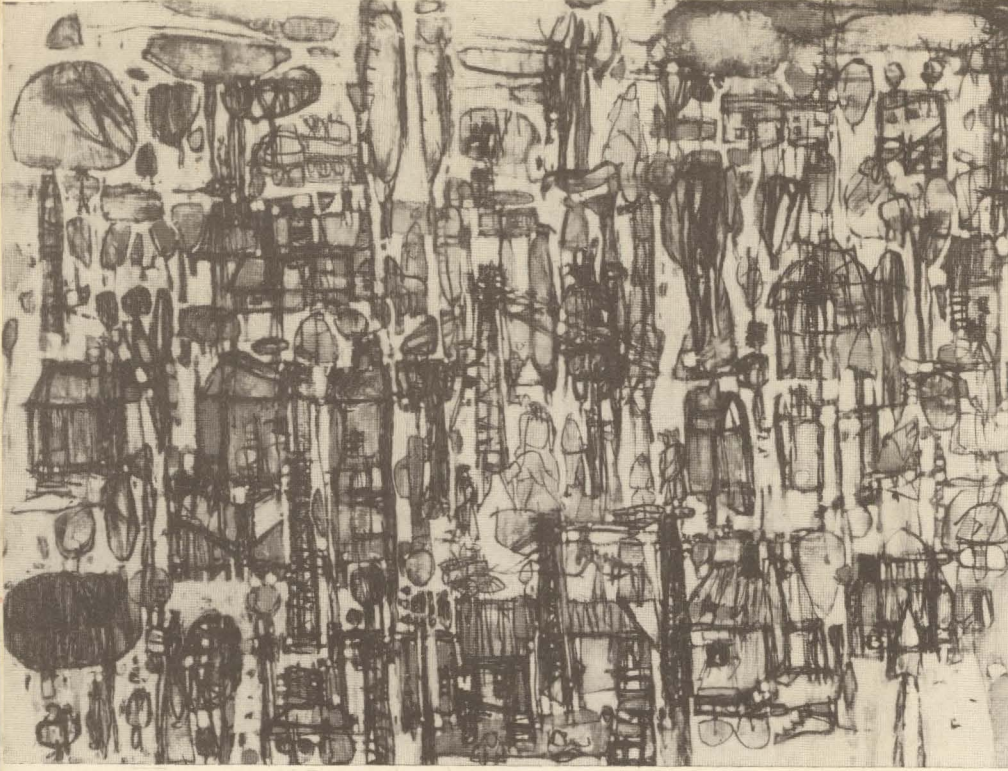

0012030

255.07.02.01.06.00/07/0012030

MSÜ
1967-9

ERBİL

bir genç sanatçı: devrim erbil

NURULLAH BERK

Türkiye sosyal hayatının her bölümünde olduğu gibi sanat alanında da dörtlüye giden bencil çekişmeler - çünkü her yeni yetişen dağın tepesinde görür kendini - değer ölçülerimizi kurup hası yapmacıktan, temizi bulanıktan ayırmamıza engel oluyor. «Önemli olan hiçbir şey kaybolmaz», doğrudur. Ama çekişmeler, çelişmeler dünkü ve bugünkü kuşakların değerlerini seçip sınıflandırmamıza engel oluyor. Yıllar geçiyor boşuna. Bin dokuz yüz otuz üç kuşağı, «D» Gurubu kuşağından sonra gelenler, her takım tutumları ile önkeleri hüsrana uğratmışlardı. Kimi, sanat hayatının daha ilk adımlarında ağabeylerine karşı giriştikleri gereksiz inkârlarla devamlılık zincirini kopardı. Kimi memleketten ayrıldı, Paris'lere yerleşti. Kimi boş kuşak kavgalarında kendini eritmekten başka sonuca varmadı. Bundan ötürü, yanılmıyorsam, bin dokuz yüz otuz üç kuşağının gerçek devamcılarını, arada doğup çoğu kaybolanlardan değil de, son üç beş yıl içinde sağlam düşünce ve teknik temellere dayanarak varlık gösteren bir tutam gençte buluyorum. Sağlıyacıklarını sandığım devamlılığı, sanattaki başarı kadar, çevreleri ile kurdukları insancıl ilişkilerle elde edeceklerdir. Kendilerini birer zirve görmemekle, her şeyin kendileri ile başladığını düşünmemekle vardıkları erdemlilik, belki de farkına varamadıkları bir ceyher veriyor ellerine.

Bu bir tutam gencin arasında, son bir iki yıl içinde sergileri, yazıları ve araştırmacı karakterinin türlü gösterileri ile daracık sanat çevremizde adını tanıtan Devrim Erbil'in ön plânda olduğu şüphe götürmüyor. Bu genç ressam, yaşıtlarında görülen umursamazlığın aksine bir yol tutarak, Türk sanat tarihini inceleyen yazıları ile geleceğin bir denemecisi, eleştiricisi olarak da yetişmektedir. Çoğu yeni sanatçınının çevrelerine karşı takındıkları yaban tutuma katılmayan Devrim Erbil, kendini sanatımızın tümü içinde bir eleman görmek ve bu sanatla insancıl bağlantılarını kurmak dileği ile çalışmaktadır.

Devrim Erbil'in bugüne kadar gösterdiği, sergilediği resim araştırmaları, soyut ya da yarı soyut karakterinden başka, ressamın tabiatla devamlı ilişkilerini açığa vuruyor. Biçim ve renk kombinasyonlarını hep belli temalar üstüne kurması, tabiat görünüşlerinin kuvvetli etkilerini meydana çıkarıyor. Ağaç ve dal, ressamın bugüne kadar ısrarla işlediği, ama üstüne boyuna değişik tertipler kurabildiği belli başlı motif. Tablo karesi, dikdörtkeni içinde değişik yönlerde ağırlık veren kuru, ya da yeşermiş dallar, ağaç kütükleri, bitkisel biçimler, zaman zaman bir Klee'nin, bir Kandinsky'nin anısını canlandırıyor da, hep aynı motiflerin durmadan işlenmesi ısrarı, etkileri inkâr etmemek cesareti kadar, ve bu cesareten çok, belirmiş bir kişiliğin devamlı gösterisi oluyor.

Bu motifler işlenişlerinin duygululuğu ve inceliği ile, çizgilerden ve renklerden kurulu - belki renklerden çok çizgilerden - bir titreşim dünyası yaratıyor. Hiçbir çizgi, hiçbir renk üstüne ağır oturmaman, ısrarla durmayan, tablonun genel dokusunu kaçamaksız, yapmacıksız sağlayan bir teknik, çağdaş resim sanatının en büyük kusuru tezgâh işi trükajların çok üstünde, kalbimize kadar sızabilen bir şiiriyete varma başarısını elde etmiş görünüyor.

Mimar Sinan Üniversitesi
Merkez Kütüphanesi
Demirbaş No : 012030
Konu No : bir

devrim erbil'in de
olduğu

012030

SEZER TANSUĞ

Resmin de özel bir alanı teşkil ettiği Batıyla hesaplaşma sürecinde iki çeşit düşünür açısı görülmekteydi. Bunlardan biri bilincin Avrupalı edineceği yargısını kapsıyor ve gerçek kavramının ferd kavramından ayırdedilemeyeceğini ifade ediyordu. Bu düşünce tarzı içinde Batılılaşan Türk toplumunun ressamı 19. yüzyılda tabiatla açılma olgusunu Rönesansdan bu yana Avrupa resminin gelişme yolu içinde idrak ediyor ve haliyle modern 20. yüzyıl soyutlamasının temel davranışı Avrupalı edindiği ya da edineceği bilinçle kazanıyordu. Artık Türk ressamının kendi geçmişindeki nakışlara bile Avrupalı bir ressamın gözü ile bakması gerekiyordu. Türkiyedeki Batılılaşma sürecine mutlak bir ifade yükleyen bu düşünce açısının bağışlanmaz hatası, sanatçıları eserlerini bu yönde gerçekleştirme isteğinin çıkmazına sürükledi. Kısaca bu düşüncenin geleneksel düal yapı geriliminin bugün de yaşamakta olduğunu idrak edemeyişi ve çağdaş ferdeleşme sorununun kaynaklarını geleneksel gerçek - soyut dengesinde şema olanaklarında göremeyişi ana yanlışlığı teşkil ediyordu. Şüphesiz gerçekle ferd arasında koparılmaz bir ilişki vardı ama, bu ilişki bir insanı kendi yaratış esprisinden, kendi temel biçimlendirme iradesinden koparma anlamını içeriyor değildi.

İkinci düşünce açısı Batıyla hesaplaşma sürecinde aydın zümrenin biçimsel özentisini mahkûm ederek soruna giriyor ve Batı uygarlığını bir ülkede uygulamanın her iki dili iyi bilen bir mütercim işi olduğunu ifade ediyordu. Sorun bu açıdan ele alınıp resim alanına uygulandığında herhalde resmin de kitap gibi Batıdan alınıp bizim biçim sözcükleriyle bizim dile çevrilmesi anlamı çıkacaktı. Böylesi bir mekanik nitelik uygulamasının gene yaman bir aldaniş olduğu meydanda idi. Buna rağmen sanatçı bilinci bu iki düşünce açısının sağladığı yollardan yararlanma zorunluluğunun dışına çıkamadı. Ya bilinci Avrupa'da aradı, bir Avrupa ressamının gözüyle kendi dünyasına bakmaya çalıştı ya da Avrupa resmini kendi diline çevirme işinin garabetine düştü. Doğrusu aranırsa bu iki düşünce açısının biri ister biçim dünyasına alabildiğine Batılı gözle açılmadan yana olsun, diğeri ister bu açılmanın, gene içinde mahalli duyarlılığın rol oynamadığı bir sözcük çevirme niteliği taşıması gerektiğini ifade etsin, arada önemli bir ayrımı olduğu söylenemezdi. Batıya dıştan bir yanaşma da, dıştan bir karşı koyma da aynı kapıya çıkıyordu.

Batıya sağlam bir ruhla açılmaya gelince bunun anlamı, kendi yaratış iradesinin bilincine varmış insanın Batıyla açık bir hesaplaşması idi. Bunun sonucunda gerçek burada Avrupalı anlamı taşımayacaktı ama kendince bir anlam, bir tad bulacaktı elbette. Gerçek bu defa yeni şemalara yansıyacak, yeni bir ikiliğin hizmetine girecekti. Gerçek insanın düzenli şema coşkusunu yüzeyci duyarlılığını altedecek kudrete erişemeyecekti burada.

Giderek aralarında bir Devrim Erbil'in de olduğu genç sanatçı kuşağı kendi yaratış iradesine dönmenin zorunluluğunu kavradılar. Artık onların eserlerinde Batı düşüncesine kul olmuş bir davranış aramanın yersizliği meydandadır. Artık onların her biri hepimiz gibi yalnız kalmışlardır. Ama bu sevabı da günahı da hepimiz tarafından paylaşılacak bir yalnızlıktır.